

Przed nową formułą (poziom podstawowy)

Listopad 2014 (Operon)

Zadania zamknięte

Zad 1. $\frac{\sqrt{5}}{\sqrt{2}-1} = \frac{\sqrt{5}(\sqrt{2}+1)}{(\sqrt{2}-1)(\sqrt{2}+1)} = \frac{\sqrt{10}+\sqrt{5}}{2-1} = \frac{\sqrt{10}+\sqrt{5}}{1} = \sqrt{10} + \sqrt{5}$ (B)

Zad 2. $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & \text{dla } x \in (-\infty; -2) \\ -\frac{1}{3}x + 1 & \text{dla } x \in (-2; 3) \\ 2x - 8 & \text{dla } x \in \{3; +\infty\} \end{cases}$ Proponowane odpowiedzi -1 oraz 1 tyczą się wzoru

środkowego bo -1 i $1 \in (-2; 3)$ oczywiście wstawiając je do tego wzoru nie dają 0 .

Odpowiedzi 3 i 4 tyczą się wzoru dolnego bo 3 i $4 \in \{3; +\infty\}$ Rozwiązując równanie

$2x - 8 = 0$ mamy $x = 4$ (D)

Zad 3. $a = \frac{(2^3)^4}{2^{-5}} = \frac{2^{12}}{2^{-5}} = 2^{12-(-5)} = 2^{12+5} = 2^{17}$ (D)

Zad 4. x – cena początkowa

1) obniżka o 10% : $x - 10\%x = x - 0,1x = 0,9x$

2) kolejna obniżka o 15% : $0,9x - 15\% \cdot 0,9x = 0,9x - 0,15 \cdot 0,9x = 0,9x - 0,135x = 0,765x$

Cena końcowa to $0,765x = 76,5\%x$

$100\% - 76,5\% = 23,5\%$ (A)

Zad 5. $x = \frac{2}{3} = 0,666 \dots \approx 0,67$

Błąd względny: $\frac{0,67 - \frac{2}{3}}{\frac{2}{3}} \cdot 100\% = \frac{\frac{67}{100} - \frac{2}{3}}{\frac{2}{3}} \cdot 100\% = \frac{\frac{201}{300} - \frac{200}{300}}{\frac{2}{3}} \cdot 100\% = \frac{\frac{1}{300}}{\frac{2}{3}} \cdot 100\% = \frac{1}{300} \cdot \frac{3}{2} \cdot 100\% = \frac{1}{2}\%$ (A)

Zad 6. $f(x) = \frac{a}{x}$ $A = \left(-\frac{1}{4}; 8\right)$
 $8 = \frac{a}{-\frac{1}{4}} \cdot \left(-\frac{1}{4}\right)$ $a = 8 \cdot \left(-\frac{1}{4}\right) = -2$ (B)

Zad 7. $6x + 10y + 7 = 0 \Rightarrow 10y = -6x - 7$
 $y = -\frac{6}{10}x - \frac{7}{10}$ czyli współczynnik kierunkowy tej prostej $a = -\frac{6}{10}$ to prosta prostopadła ma współczynnik kierunkowy $a = -\frac{1}{-\frac{6}{10}} = \frac{10}{6} = \frac{5}{3}$ (D)

Zad 8. $S_n = 5n^2 - 7n$

$S_1 = 5(1)^2 - 7 \cdot 1 = 5 - 7 = -2 = a_1$ suma jednego wyrazu czyli a_1

$S_2 = 5(2)^2 - 7 \cdot 2 = 5 \cdot 4 - 14 = 20 - 14 = 6 = a_1 + a_2$ suma dwóch wyrazów.

$a_1 + a_2 = 6$ czyli $-2 + a_2 = 6 \Rightarrow a_2 = 6 + 2 = 8$ (C)

Zad 9. W trzycyfrowej liczbie na pierwszym miejscu może być 9 różnych cyfr od 1 do 9. Na drugim miejscu już nie będzie tej cyfry co była na pierwszym ale dodatkowo może być 0 więc też 9. Na trzecim miejscu nie może być cyfra z miejsca I jak i z II więc 8.

Odp: $9 \cdot 9 \cdot 8$ (B)

Zad 10. $(x + 7)(x + 1) = 0$

$x + 7 = 0 \vee x + 1 = 0$

$x_1 = -7$ $x_2 = -1$ różnica pierwiastków: $-1 - (-7) = -1 + 7 = 6$ (C)

Zad 11. $W = \frac{16x^2 - 25}{16x^2 + 40x + 25} = \frac{(4x-5)(4x+5)}{(4x+5)^2} = \frac{(4x-5)(4x+5)}{(4x+5)(4x+5)} = \frac{4x-5}{4x+5}$ (A)

Zad 12. $f(x) = \frac{1}{x^2 + 4x}$ Trzeba zbadać dla jakich x mianownik daje 0 ;

$x^2 + 4x = 0 \Rightarrow x(x + 4) = 0 \Rightarrow x = 0 \vee x + 4 = 0$

$x_1 = 0$ $x_2 = -4$ $D = R \setminus \{-4; 0\}$ (C)

Zad 13. $f(x) = -x^2 - 4x + 5$ zbiór wartości to $(-\infty; q)$ bo mamy gałęzie do dołu.

$q = \frac{-\Delta}{4a} = \frac{-[(-4)^2 - 4 \cdot (-1) \cdot 5]}{4 \cdot (-1)} = \frac{-(16+20)}{-4} = \frac{-36}{-4} = 9$ ZbW = $(-\infty; 9)$ (D)

Zad 14. $81 + x^3 = 0 \Rightarrow x^3 = -81 \Rightarrow x = \sqrt[3]{-81} = -3$ (C)

Zad 15. $\sin \alpha = \frac{12}{13}$ $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1 \Rightarrow \cos^2 \alpha = 1 - \left(\frac{12}{13}\right)^2$
 $\cos^2 \alpha = 1 - \frac{144}{169} = \frac{25}{169} \Rightarrow \cos \alpha = \sqrt{\frac{25}{169}} = \frac{5}{13}$ gdyby kąt był kątem ostrym.

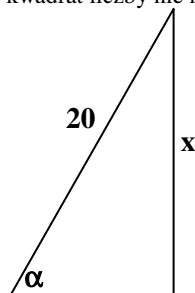
Jeżeli kąt jest rozwarty to $\cos \alpha = -\frac{5}{13}$ (D)

Zad 16. $10^{-\frac{5}{3}}$ Liczba przeciwna to liczba z przeciwnym znakiem czyli $-10^{-\frac{5}{3}}$ (D)

Zad 17. $f(x) = 3^x$ przesunięcie wzdłuż osi OY o 3 w dół czyli dodanie do wartości liczby -3 więc $y = 3^x - 3$ (gdyby to było przesunięcie względem OX to by było D) (A)

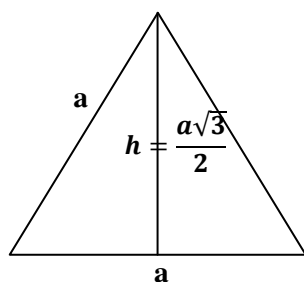
Zad 18. $(x-5)^2 \leq 0$ Liczba 5 spełnia tę nierówność $[(5-5)^2 = 0]$. Gdyby była to nierówność $(x-5)^2 < 0$ to nie ma liczby spełniającej tę nierówność, bo kwadrat liczby nie może być ujemny (D)

Zad 19.



$$\sin \alpha = \frac{3}{5} \text{ i } \sin \alpha = \frac{x}{20} \Rightarrow \frac{3}{5} = \frac{x}{20} \Rightarrow 5x = 3 \cdot 20 \Rightarrow 5x = 60 \Rightarrow x = 12 \quad (\text{B})$$

Zad 20.



$$h = \frac{a\sqrt{3}}{2} = a - 4$$

$$\frac{a\sqrt{3}}{2} = a - 4 \mid \cdot 2 \Rightarrow a\sqrt{3} = 2a - 8$$

$$a\sqrt{3} - 2a = -8 \Rightarrow a(\sqrt{3} - 2) = -8$$

$$a = \frac{-8}{\sqrt{3}-2} = \frac{8}{2-\sqrt{3}} = \frac{8(2+\sqrt{3})}{(2-\sqrt{3}) \cdot (2+\sqrt{3})} = \frac{8(2+\sqrt{3})}{4-3} = \frac{8(2+\sqrt{3})}{1} = 8(2+\sqrt{3}) \quad (\text{A})$$

Zad 21.

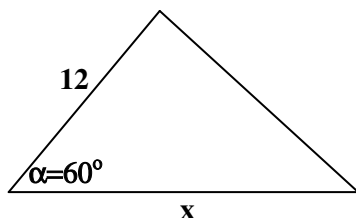
$$P = 18\sqrt{3}$$

$$P = \frac{1}{2} \cdot 12 \cdot x \cdot \sin 60^\circ$$

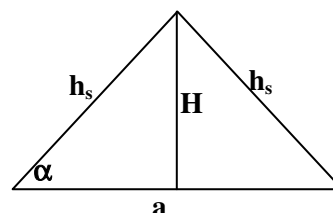
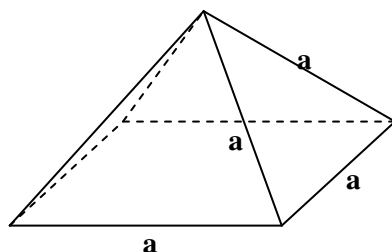
$$\sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\frac{1}{2} \cdot 12 \cdot x \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 18\sqrt{3}$$

$$6 \cdot x \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 18\sqrt{3} \Rightarrow 3\sqrt{3}x = 18\sqrt{3} \Rightarrow x = \frac{18\sqrt{3}}{3\sqrt{3}} = 6 \quad (\text{B})$$



Zad 22.



W przekroju wzdłuż wysokości ścian bocznych uzyskujemy trójkąt równoramienny o podstawie a i

$$\text{ramionach } h_s = \frac{a\sqrt{3}}{2} \quad \left(\frac{1}{2}a\right)^2 + H^2 = \left(\frac{a\sqrt{3}}{2}\right)^2 \Rightarrow H^2 = \frac{3a^2}{4} - \frac{1a^2}{4} = \frac{2a^2}{4}$$

$$H = \sqrt{\frac{2a^2}{4}} = \frac{a\sqrt{2}}{2} \quad \sin \alpha = \frac{\frac{a\sqrt{2}}{2}}{\frac{a\sqrt{3}}{2}} = \frac{a\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{2}{a\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{2} \cdot \sqrt{3}}{\sqrt{3} \cdot \sqrt{3}} = \frac{\sqrt{6}}{3} \quad (\text{C})$$

Zad 23.

Przekrój jest kwadratem czyli $h = 2r$ $r = \frac{1}{2}h$

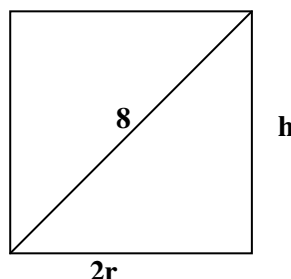
znając wzór na przekątną kwadratu mamy:

$$h\sqrt{2} = 8 \Rightarrow h = \frac{8}{\sqrt{2}} = \frac{8\sqrt{2}}{\sqrt{2} \cdot \sqrt{2}} = \frac{8\sqrt{2}}{2} = 4\sqrt{2}$$

$$r = \frac{1}{2}h = \frac{1}{2} \cdot 4\sqrt{2} = 2\sqrt{2}$$

$$V = \pi r^2 h$$

$$V = \pi (2\sqrt{2})^2 \cdot 4\sqrt{2} = \pi \cdot 4 \cdot 2 \cdot 4\sqrt{2} = 32\sqrt{2}\pi \quad (\text{D})$$



Zad 24.

$$\sphericalangle CAB = 90^\circ - 52^\circ = 38^\circ$$

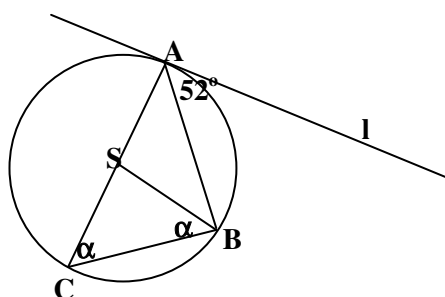
$\sphericalangle CAB$ – wpisany $\sphericalangle CAB$ – środkowy

$$\sphericalangle CAB = 2 \cdot 38^\circ = 76^\circ$$

Trójkąt CBS równoramienny

$$\alpha + \alpha + 76^\circ = 180^\circ \quad 2\alpha = 180^\circ - 76^\circ = 104^\circ$$

$$\alpha = \frac{104^\circ}{2} = 52^\circ$$



Zad 25. Dwukrotny rzut kostką $\bar{\Omega} = 6 \cdot 6 = 36$

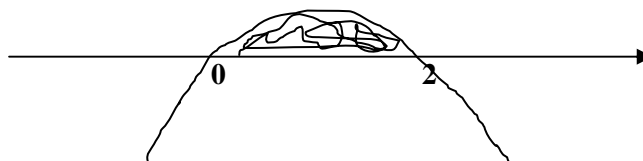
A – suma oczek wynosi 6 $A = \{1 + 5; 2 + 4; 3 + 3; 4 + 2; 5 + 1\}$

$$\bar{A} = 5 \quad P(A) = \frac{5}{36} \quad (\text{C})$$

Zadania otwarte

Zad 26. $-5x^2 + 10x > 0$

$$x(-5x + 10) > 0 \quad \text{pierwiastki } x_1 = 0 \quad \vee \quad -5x + 10 = 0 \Rightarrow -5x = -10 \Rightarrow x_2 = 2$$



Odp: $x \in (0; 2)$

Zad 27. $\frac{5x+6}{x} = x \quad x \neq 0$

$$\frac{5x+6}{x} - x = 0$$

$$\frac{5x+6}{x} - \frac{x \cdot x}{x} = 0$$

$$\frac{5x+6-x^2}{x} = 0$$

$$5x + 6 - x^2 = 0 \Rightarrow -x^2 + 5x + 6 = 0$$

$$\Delta = 5^2 - 4 \cdot (-1) \cdot 6 = 25 + 24 = 49 \quad \sqrt{49} = 7$$

$$x_1 = \frac{-5-7}{2 \cdot (-1)} = \frac{-12}{-2} = 6 \quad x_2 = \frac{-5+7}{2 \cdot (-1)} = \frac{2}{-2} = -1$$

Zad 28. $S = (7; 2) \quad B = (-3; 11) \quad A = (x; y)$

$$x_s = \frac{x_A + x_B}{2} \quad 7 = \frac{x + (-3)}{2} \quad 14 = x - 3 \quad x = 17$$

$$y_s = \frac{y_A + y_B}{2} \quad 2 = \frac{y + 11}{2} \quad 4 = y + 11 \quad y = -7$$

Odpowiedź: współrzędne początku odcinka $A = (17; -7)$

Zad 29. $a_3 = \frac{32}{3}$ $a_2 = 16$ $q = \frac{a_3}{a_2} = \frac{\frac{32}{3}}{16} = \frac{32}{3} \cdot \frac{1}{16} = \frac{2}{3}$
 $a_2 = a_1 \cdot q$ $16 = a_1 \cdot \frac{2}{3}$ $a_1 = 16 : \frac{2}{3}$ $a_1 = 16 \cdot \frac{3}{2} = 8 \cdot 3 = 24$
 Odpowiedź: Pierwszy wyraz ciągu $a_1 = 24$ a iloraz $q = \frac{2}{3}$

Zad 30. $(\sin \alpha + \cos \alpha)^2 + (\sin \alpha - \cos \alpha)^2 = 2$
 $(\sin \alpha + \cos \alpha)^2 + (\sin \alpha - \cos \alpha)^2 =$
 $= \sin^2 \alpha + 2 \sin \alpha \cos \alpha + \cos^2 \alpha + \sin^2 \alpha - 2 \sin \alpha \cos \alpha + \cos^2 \alpha =$
 $= \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha + \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 2(\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha) = 2 \cdot 1 = 2$

Zad 31. $(11 - \sqrt{21})^{\frac{1}{2}} + (11 + \sqrt{21})^{\frac{1}{2}} = \sqrt{42}$ lub inaczej
 $\sqrt{11 - \sqrt{21}} + \sqrt{11 + \sqrt{21}} = \sqrt{42}$ podnosząc równość do kwadratu czyli
 $(\sqrt{11 - \sqrt{21}} + \sqrt{11 + \sqrt{21}})^2 = (\sqrt{42})^2$ i pamiętając o wzorach skróconego mnożenia mamy:

$$11 - \sqrt{21} + 2 \cdot \sqrt{(11 - \sqrt{21})(11 + \sqrt{21})} + 11 + \sqrt{21} = 42$$

$$22 + 2 \cdot \sqrt{11^2 - (\sqrt{21})^2} = 42$$

$$22 + 2 \cdot \sqrt{121 - 21} = 42 \quad \Rightarrow \quad 22 + 2 \cdot \sqrt{100} = 42 \quad \Rightarrow \quad 22 + 2 \cdot 10 = 42$$

i ostatecznie otrzymaliśmy równość prawdziwą $22 + 20 = 42$

Zad 32. $y = ax^2 + bx + c$ i jest podany wierzchołek $(p; q) = (\frac{3}{2}; -1)$ oraz punkt na wykresie

$A = (3; 8)$ Korzystając z postaci kanonicznej funkcji kwadratowej mamy:

$y = a(x - 1,5)^2 - 1$ Teraz wstawiając do wzoru punkt $A = (3; 8)$ mamy:

$$8 = a(3 - 1,5)^2 - 1 \quad \Rightarrow \quad 8 = a \cdot (1,5)^2 - 1 \quad \Rightarrow \quad 8 = 2,25a - 1$$

$$2,25a = 8 + 1 \quad \Rightarrow \quad 2,25a = 9 \quad \Rightarrow \quad a = \frac{9}{2,25} = \frac{9}{\frac{9}{4}} = 9 : \frac{9}{4} = 9 \cdot \frac{4}{9} = 4$$

$y = 4(x - 1,5)^2 - 1$ Teraz trzeba to doprowadzić do postaci ogólnej

$$4(x - 1,5)^2 - 1 = 4(x^2 - 3x + 2,25) - 1 = 4x^2 - 12x + 9 - 1 = 4x^2 - 12x + 8$$

Odpowiedź $y = 4x^2 - 12x + 8$ czyli $a = 4$; $b = -12$; $c = 8$

Zad 33. $P = a \cdot b = 228$ oraz $a - 5 = b + 2$

$$\begin{cases} a \cdot b = 228 \\ a - 5 = b + 2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a = \frac{228}{b} \end{cases}$$

$$\begin{cases} a = b + 7 \end{cases}$$

$$\frac{228}{b} = b + 7 \quad | \cdot b$$

$$228 = b^2 + 7b$$

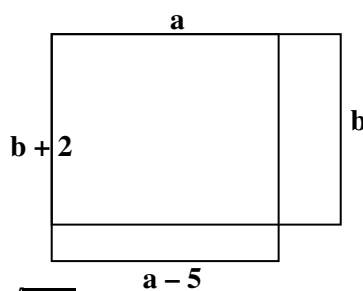
$$b^2 + 7b - 228 = 0$$

$$\Delta = 7^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-228) = 49 + 912 = 961 \quad \sqrt{961} = 31$$

$$b_1 = \frac{-7-31}{2} = \frac{-38}{2} = -19 \quad b_2 = \frac{-7+31}{2} = \frac{24}{2} = 12$$

Wynik $b_1 = -19$ nie spełnia warunków zadania. Dla $b_2 = 12$ mamy $a = \frac{228}{b} = \frac{228}{12} = 19$

Odpowiedź: Szukany prostokąt ma wymiary $a = 19$; $b = 12$



Zad 34.

$$V = 18\pi\sqrt{2} \quad V = \frac{1}{3}\pi r^2 \cdot h$$

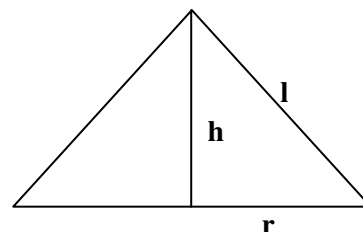
Jeżeli przekrój jest trójkątem prostokątnym to $r = h$

$$\frac{1}{3}\pi r^2 \cdot h = 18\pi\sqrt{2} \quad | : 3$$

$$\pi r^3 = 54\pi\sqrt{2} \quad | : \pi$$

$$r^3 = 54\sqrt{2} \quad r = \sqrt[3]{54\sqrt{2}} = \sqrt[3]{27 \cdot 2\sqrt{2}} = 3\sqrt[3]{2\sqrt{2}} = 3\sqrt[3]{\sqrt{8}} = 3\sqrt[3]{\sqrt{8}} = 3\sqrt{2}$$

$$h = r = 3\sqrt{2} \quad \text{tworząca } l \text{ jest przekątną kwadratu czyli } l = r\sqrt{2}$$



$$l = 3\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} = 3 \cdot 2 = 6$$

$$P_{pc} = \pi r^2 + \pi r l = \pi (3\sqrt{2})^2 + \pi \cdot 3\sqrt{2} \cdot 6 = 18\pi + 18\sqrt{2}\pi = 18\pi \cdot (1 + \sqrt{2})$$

Odpowiedź: Pole powierzchni całkowitej stożka wynosi $18\pi(1 + \sqrt{2})$